

Muntlig høring for Stortingets helse- og omsorgskomite

Takk for muligheten til å gi innspill.

Mitt navn er Jan Gunnar Skoftedal, leder i Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Fagrådet støtter rusreformen.

Reformen endrer rammene for offentlig respons på bruk av illegale rusmidler i Norge.

Det å forlate straffesaksporet og går over i helsesporet er på høy tid.

Det er lenge siden vi i Norge erkjente at avhengighetsproblemer er et helseproblem og ikke et kriminalitetsproblem.

I Norge skal vi ikke straffe folk som skader seg selv. Derfor er vi også

Vi tror manglende kunnskapsgrunnlag er årsaken til at diskusjon ikke er blitt tatt på alvor tidligere

Nå er kunnskapsgrunnlaget der og det er på tide å forlate straffesporet og møte innbyggerne med hjelp og rådgivning.

All den kunnskap som er systematisert i NOU utvalgets utredning taler for et paradigmeskifte.

Vi har ikke sett, eller blitt presentert, konkret forskning som motbeviser det kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for rusreformen.

Når vi har en felles forståelse av hva det betyr å gå fra straff til hjelp, kan det gjøres noen forbedringer i regjeringens forslag.

- En **plikt** for rådgivende enhet til å **oppsøke** dem som ikke møter til samtale
- En konkret frist for **når** gjennomføring av rådgivende samtale skal ha skjedd
- Det **bør** settes kompetansekrav til rådgivende enhet
- Nasjonale retningslinjer **må** utarbeides
- Vi **er** skeptiske til innføring av gebyr

Vi må ha en universell ordning som gjelder alle. Likhetsprinsippet er viktig.

Å velge noe annet enn straff som reaksjon åpner for å kunne utvikle, styrke og prioritere bedre helse- og sosialfaglige metoder. Respekt, tillit og godt relasjonsarbeid vil bidra til bedre prosesser.

Fravær av straff kan bidra til å komme tidligere i kontakt med dem som er i ferd med å utvikle et problem.

Vi har i vårt skriftlig innspill antydnet et forslag hvor vi ser for oss et mer «påtrengende» hjelpeapparat for dem under 18 år. Det er noen forhold der som må utredes nærmere.

I den nye alkoholstrategien er det forslått to gode grep for de unge som passer godt inn i et mer «påtrengende» hjelpeapparat for de unge.

Mange av motargumentene går på at det mangler forebyggende tiltak eller ikke tilstrekkelig behandlingsskapitet.

Det er **IKKE** riktig.

Vi mener det er behov for å snakke **opp** mye av det gode arbeidet som foregår, men det **kan og bør** bli enda bedre.

I vårt høringsinnspill støtter vi opp om å styrke både det rusforebyggende arbeidet og komme med en behandlingsreform. Vi mener det må starte med en kvalitetsreform.

En kvalitetsreform gjennomgå forsknings- og erfaringsbasert kunnskap om rusproblematikk, organisering av det forebyggende, behandlende og skadereuserende arbeid på feltet.

Men skal vi drive en human narkotikapolitikk basert på menneskerettighetene **så kan vi ikke** utsette spørsmålet om avkriminalisering i påvente av en forebyggings- og behandlingsreform.

Takk!

Ekstra materiale 😊

Grep i alkoholstrategien

Det ene er målet om å gi ungdom tilbud om samtale og videre oppfølging med kvalifisert personell etter rusforgiftning og sykehusinnleggelse. Det andre er regjeringens ønske om å utrede muligheten for "TSB Ung", en egen spesialisert rusbehandling for barn og unge.

Kvalitetsreform

På bakgrunn av det foreslå endringer i rammevilkår, metoder og organisering av slikt arbeid. Det kunne vært fornuftig å sette ned et nytt NOU utvalg.